

ариянската ересь). Антоний побързалъ да испълни желанието на святът старецъ. Той се завърналъ въ своята пустиня въ силно вълнение и на питанията на братията той можелъ да каже само: „гръшний азъ, считалъ съмъ се още монахъ (калугеръ)! Азъ видохъ Илия, азъ видохъ Иоанна, азъ видохъ Павла въ райтъ“. На обратенъ пътъ къмъ св. Павла той го видѣлъ че се възнеса на небото посрѣдъ сонмъ ангели, пророци, апостоли. „Зашо, Павле, ти недочака менъ? извикалъ Антоний. Тъй късно азъ тебъ запознахъ, и тъй рано ти отивашъ“. Всетаки, когато влѣзълъ въ пещерата на Павла, той го нашелъ мълчаливо и неподвижно че стои на колъна. Антоний застаналъ на колъна и захваналъ тъй сѫщо мълчаливо да се моли. Вече послѣ нѣколко часа молитва той се убѣдилъ, че Павелъ за това се не мърда, че е мъртвъ. Той благовѣйно омилъ тѣлото му и го обвилъ съ мантията на св. Атанасия. Изведиожъ се явили два лъва и съ своите ногти изрили доста дълбокъ гробъ, гдѣто св. Антоний и закопалъ първиятъ известенъ намъ монахъ св. Павелъ Тивейски.

Св. Антоний се скончалъ въ дълбока старость (на 106 години въ 336 г.) и за своите подвиги заслужилъ име Великий.

Преподобниятъ Антоний е основалъ монашеството отшелническо. Нѣколко подвижника, като се намирали подъ ржководството на единъ наставникъ (авва, евр. слово, значи отецъ), живѣли отдѣлно единъ отъ други въ келии или пещери (скитове) и предавали се тукъ на постъ, молитва, трудили се за своя полза и за полза на бѣдните (плели кошници, разни ржкодѣлия и др. такива). Нѣколко скита, съединени подъ властьта на единъ авва, се наричали лавра. Нѣ още при живота на св. Антония Великий се появили другъ родъ на иночески животъ. Подвижниците се събирили въ една община, носили трудоветѣ, всякой по своята сила и способност на общата полза и се подчинявали на едни правила. Такива общини се наричали киновий и мънастири. Аввитѣ въ тѣзи общини захванали да се наричатъ архимандрити. Основателътъ на общежителното монашество се почиталъ преподобниятъ Паҳомий Великий.

Родителите на преподобниятъ Паҳомий били язичници. Богато надаренъ отъ природата, той получилъ въ младостъ добро образование. Въ 312 г. той билъ земенъ въ войската на кесарътъ Максимилианъ, който въстаналъ противъ императоритъ Константина и Ликиния. Верѣдъ трудоветѣ и недостатките въ похода той ималъ случай да запознае християните, какъ тий, по заповѣдите на своятъ Учителъ милосърдно и съ любовь се относили къмъ страдащи съ свои врагове. Той захваналъ да се моли на Господа Спасителя, като Го още незаялъ, на завръщанието си отъ войната, се кръстилъ. Като желалъ да служи на единого Господа, отишълъ въ пустиня и се спасавалъ подъ ржководството на единъ подвижникъ, по име